

SI. szám.
RJEJYZEKE
STVÁN* gőzmalom
keszletmenyinek.
Saját raktarában.

ak ausztriai értékben
tség és engedélyvel nélkül
szépész ízetes mellett.
Zsákkal együtt.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like '100 ki', '17.8', '16.8', '17.2', etc.

00 drb szarvasmar-
gy 300-400 darab
amára beszorulásig
apható, esetleg ha-
mu jószág teleltet-
vállaltatik. Bővebb
ítást ad Kuthy
öldbirtokos, Ér-
ben.

KITÜNTETÉ
SZÉKES-
FEHÉR ÁR
ezüstérem 1879.

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

1875

1875

1875

1875

1871-ben.

1871-ben.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre... 10 fr.-kr.
Fél évre... 5 fr.-kr.
Három hónapra... 3 fr.-kr.
Egyes szám 5 kr.
A lap szállítási díját illető min-
den külföldi: Nagy hatvan-
utca 1564. szám. Dúszcsy
háza szerkesztő-jelölté-
munkájában.

1886-1886

Jubileumot ül ismét a nemzet. Két-
száz esztendő jubileumát annak a jelentő-
ségteljes napnak, mikor az egyesült eu-
ropai haderő Magyarország mehetsvátát Bu-
dát 200 éves rabiga alól felszabadította!
Kétszáz év!

Hat nemzedéknek hosszú életét szori-
totta rabigába a török hódítás. Hat nem-
zedéknek át folyt a vér a haza földjén, hat
nemzedéknek vagyonát fosztogatta ki a török
zsoldos haderő. Pusztító rablóhadjáratok-
ban irtották a magyart, nemzetiségét,
föltve őrzött kincsét, a hazaszeretetét el-
vették tőle; csel, erőszak, durva megsér-
tése a házi szentélynek: ezek voltak az
indító okok, melyek a nemzetet tompa ka-
bultságba ejtették s kiirtották szívéből az
önvédelem ösztönét és a jövő iránti remé-
nyét.

Nem volt itt tett erős hadsereg, mely
felvette volna a feléje dobott keztűt, a
kicsiny, szétromyolott haderő eltörpült a
török hadak száz ezrei előtt.

És az elhanyagolt nemzeti önértet-
nek sietett segítségére a nyugat. Európa
hatalmai megértették feladatukat.

Hisz ez a nemzet több évszázadon át
volt bástyája Európának a kelet ellen. Ez
a nemzet tartotta oda mellett a tatároknak,
a nemzet szívébe döfte törét százados küz-
delem után a török hódítás. S midőn le-
rogyott az emberfeletti küzdelemben és a
győzelmes ellenfél véreben, vagyonában gaz-
dálkodott, akkor a hatalmas nyugotnak fel
kellott emelnie szarvát, mert — nemsokára
óra került volna a sor.

Tizennégy nemzet vitéz hadserege
egyesült Buda alatt a kereszténység hatal-
mas jelszava mellett s a tizennégy nemzet
hadserege között mégis főszerepe ma-
radt a magyarnak.

Petneházy Dávid hajduival
először lépett fel a bástyára és a magyar
lobogó kitűzésének érdeme mégis magyar
emberre esett.

Buda felszabadult!
Az ellenségnek lépésről-lépésre kel-
lett hátrálnia s nem sokára az egész or-
szág felszabadult a járom alól, mely alatt
200 esztendő görnyedett.

Ma mult kétszáz esztendeje a felsza-
badulásnak. S ma százszor nagyobb jelen-
tősége van ez ünnepnek, mint máskor.

Ez az ünnepelt nap szabadított meg
bennünket a rabigából s ez az ünnep le-

gyen mentő okunk azokra a vádakra, me-
lyekkel bennünket a nyugat tetéz.

Vádolnak bennünket, hogy nem va-
gyunk kultur nép, hogy érzéketlenek va-
gyunk a haladás, a művelődés iránt.

Elfelejtik a vádlók azt, hogy ez a
nemzet védte évezreden át egész Európát
a kelet rablóhadjárata ellen; elfelejtik,
hogy életünk örökös harc volt önmagunk-
kal, ellenségekkel, de nem önmagunkért,
hanem Európáért!

Ezért maradtunk el a nyugati kultu-
rától, ezért és semmi másért; mert hogy
van érzékünk a haladás iránt, azt bizon-
nyítja utolsó félszázados művelődéstörté-
nünk, mely világosan tanúsíthatja, hogy mi
fél század év alatt tettünk annyit, mint a
mennyit Európa századok békés ideje alatt
tudott megteremteni.

Ez az ünnep most a béke ünnepe.
Nem illik ide a szemrehányás a harcok
emléke a történelemé.

Emelje ez ünnep jelentőségét a za-
vartalan nemzeti és kül béke. Annál is
inkább legyen így, mert ez nemcsak ha-
zánk ünnepe, hanem Európáé is. Európa
is részt vett a felszabadítás munkájában,
illő, hogy neki is része legyen ez ünnep-
ben. És az ő része is legyen az általános
béke!

Ne zavarja semmi ez ünnepet!

Ünnepeljen az ország és ünnepeljen a
főváros; de ünnepeljen főleg a keresztény-
ség, mert a templomok is e napon szabá-
dultak fel a két százados zárok alól.

A kereszt győzött, a féltöld elha-
nyatlott.

Nyíljanak fel a templomok ajtai!
Rendezzen az egyház háláadó isteni
tiszteléseket, tartsonak a lelképásztorok
szent beszédet a néphez, mondják el az
ünnep jelentőségét!

És hangozzék a hálaszó az országban
mindenütt:
>Te deum laudamus!

A bolgár forradalom

Sziszov, aug. 31. Sándor fejedelem itt
kapta meg Mihán király üdvöző táviratát,
melyre a fejedelem azonnal a legszívesebben
hangon válaszolt táviratilag. A fejedelem csü-
törtökön érkezik Filippoliszba és szombaton
tartja bevonulását Szofiába. A Stambulovféle
reggesség által alakított kabinet, melyet a
fejedelem ideiglenesen jóváhagyott, némi válto-
záson fog átmenni. A fejedelemet Gyurgyevó-
ban és Ruszcsukban most még nagyobb lelke-
sedéssel fogadták, mint mikor először lépett
bolgár földre.

Konstantinápoly, aug. 31. A hadi készü-
lődések dacára szó sem lehet arról, hogy a
porta valamely akciózt akarva kezdjen, hogy
várakozó álláspontot fog elfoglalni. A bolgár
események következtében újabb komplikációk-
tól tartanak.

Konstantinápoly, aug. 31. A Havasügy-
nökség jelenti: Hír szerint Sándor fejedelem
a rend teljes helyreállítása után önséat le fog
köszönni. (?)

Bukarest, aug. 31. Bratianu miniszter-
nök tegnap a királyhoz ment Szaszjába. Bulgá-
riából az utóbbi időben ment menekültek Ro-
maniába, kik résztvettek a fejedelem elleni
forradalomban. Meg nincs elhatározva, hogy a
román hatóságok a menekülőkkel szemben
mily eljárást fognak követni.

Nis, aug. 31. Szofiából érkezett szava-
hihető utasok jelenti, hogy Gruév őrnagy sza-
badon bocsátott, tartózkodási helye azonban
ismeretlen. Zankov és Klement metropolita
Szofijában vannak; mindketten szabadok. A nép
és a hadsereg hangulata kedvező a fejedelem-
re nézve, de már nem annyira, mint eleinte.
Azoka drusnak, melyek a forradalomban részt-
vettek, eltávolították a városból. A hadsereg
egy része, elen Guger őrnaggyal, a fejedelem
iránt ellenséges érzülettel viseltetik és kész-
ségek ellentámasz is.

A nagyhatalmak Bulgária helyzetét, mint
fajt accompli tekintik és az európai béke ér-
dekeiben nem tartják kivanatosnak a fejedelem
viszabehelyezését. Az új bolgárfejedelmet
illetőleg már létre is jött a hatamok között
az elvi megállapodás.

Bukarest, aug. 31. A jelenleg Bukarest-
ben levő bolgár politikai menekülteknek tud-
tul adatott, hogy ideiglenes lakhelyüket barad
választhatják, csak a dunai kerületekben nem.
Ez intézkedést azzal indokolják, hogy Romania
a vele barátságos viszonyban élő Bulgáriában
történt eseményeket illetőleg teljesen senleges
maga tartást tanúsít Bulgáriával szemben.

Tirnova, aug. 31. Tegnap este a fejede-
lem laáasa előtt egyszerű óvációt rendeztek.
Kitanács-év, a kerületi iskolák felügyelője, a fe-
jedelemehez beszéde: intézett, melyben vissza-
kézreért köszönetet mondva, a leköszög neve-
ben hálábüntetést kért az arulokra.

Sándor fejedelem ma szemet tartott a
tirnovai helyőrség csapatai fölött és aztán to-
vább utazott Eleasar felé.

Hír szerint Gruév őrnagy és Ben-
derév kapitány ma érkeznek ide ka onai
fedeztetel, hogy haditörvényezék e é
kassanak.

Az újabb táviratok a következők:
London, szept. 1. A „Times” értesü-
lése szerint az orosz kormány visz-
zahívta sophiai ügyvivőjét
Bogdanovot, a ki tudvaleőleg abban a
gyanuban áll, hogy részese a sophiai össze-
késvesnek.

London, szept. 1. A „Standard” ber-
lini érte ülése szerint Bismarck azon remé-
nyének adott kifejezést, hogy a bolgár
események nem fogják meg z a
varniabékét.

Berlin, szept. 1. A „Norddeutsche
Allgemeine Zeitung” azon lelkes tüntetésekre
utsíván, melyekben Sándor bolgár fejedelem
lengyei földön részeseült, ezekből azt következtet-
ti, hogy a fejedelem szerepében
van valami Nemetországgra fe-
nyegető. A lengyelek lelkesedése remél-
hetőleg hozzájárul, hogy a fejedelem szabad-
elvi és ultramontán pártíveit a kellő szíben
tűnjenek föl. Mint a legutóbbi bírodalmi gyű-
lésben, ugy most is, mint a bírodalom elkesere-
dedt ellenségei léptek fel. Akkor pártját
foattk egy néptörzsnek, mely Poroszország és
Nemetország összezuására törekszik, ma pe-
dig Sándor fejedelem mellé sorakoznak, hogy
Oroszországgal főnnálló ba-
rátságos viszonyunkat szét-
rombolják és földézzék Nemetországra
a veszélyt.

Péterváry, szept. 1. A „Journal de
St. Petersburg” írja: Míg a Bugáriából ér-
kező táviratok egyrészt constatalják, hogy a
fejedelem folyton beljebb utazik az országba,
másrészt nem hagyják kétségét azon zavar
iránt, melyben az ország és a hadsereg van.
Bizonyos mérvű optimizmus kellene hozzá, mel-
lyet nem vagyunk képesek színléni, hogy el-
hibessük, hogy a fejedelem megérkezése által
a fővárosban a bolgár kérdés valamelyes meg-
oldást nyer és minden vissza fog a régi rendbe
terni. A betegség gyorsabb tónik fel, mint
e hogy orrosszággal el lehet tüntetni. A be-
tegtürelmetlensége, valamint azoké, kik ér-
deklődnek sorsa iránt, érthető. Itt azonban
nem a türelmetlenség siettetti a gyógyulást.
— Eszélyes dolog tehát türellemmel felfegy-
verkeeni.

== Képviselőválasztási mozgalmak. A Tis-
chler Vince halálával megürült szépi választó
kerületben megindult k az új képviselőválasz-
tási mozgalmak. A kormányparti polgárok ér-
tekezletet tartottak, melyen Ardényi Deszót,
a „Pozsonyvidéki Lapok” szerkesztőjét kiál-
ták ki jelöltnek. A szépi kerület ellenzéki
polgársága tartott értekezletet, melyen hang-
súlyozták többen is, hogy néhai Tischler Vin-
czét csakis ellenzéki programja miatt választó-
táit meg, s midőn Tischler a kormánypart-
hoz tért át, a polgárság zóme ez ellen tiltak-
ozott. A gyűlésből táviratoztak Budapestre
a mérsékelt ellenzéki pártkörhöz és sürögősen
kértek jelöltet.

Budavár visszavétele a töröktől.

(Horváth M. „Magyarország története” IV. K.)
Leopold fegyvereit 1686-ban még na-
gyobb szerencse kísérte, mint a mult években.
Ez év folytán tñnt fel valahára a 145 év óta
szolgájom alatt nyögő főváros s vele együtt
az ország föött a szabadulás csillagzata. Ko-
rán közhírül lón, hogy lothringeni Károly her-
czeg, a császári hadak szerencse-kegyelt főve-
zére, ez idén Budát, az ozmán hatalomnak
Magyarországon kúcsát a legerősebb védfalat,
fogja megszállani. Éva történeendőkké mintegy
előérzete riasztá fel a keresztény Európát, de
még inkább a fényes kaput: angolok, fran-
ciák, spanyolok, olaszok, németek, köz és ma-

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Egy alkalmi darab.

(Mutatvány Csiky Gergely „Petneházy”-jából.)

A nemzeti színház igazgatósága ez év
tavaszán fölkérte Csiky Gergelyt,
hogy Budavár bevételének kétszázados évfor-
dulójára alkalmi darabot írjon. A jeles szerző
eleget tett a fölszólításnak és Petneházyt, a
híres hajduvezért választotta darabja hőseit.
A színmű több mint közönséges alkalmi darab,
„zenével, tánczsal és ágyúzósval”, van érde-
kes cselekménye, sok szépen kidoigozott jele-
nete és számos korhú alakja.

Az első fölvonás Kassán játszák a szé-
kesegyház előcsarnokában. A barátok beszél-
getve jönnek, várják a násznapet. Petneházy
leánya esküszik a fiatal Mariásvval. Egyszerre
csak nagy láрма hallatszik kívül: a fejbőszült
tömeg két idegen lovagot üldöz, akikre valaki
ráfogta, hogy a németek kénai. A barátok vé-
delmezik a lovagokat, de alig birnak a tö-
meggel, mikor Petneházy belép. Szava oly ha-
tással van a népre, hogy azonnal fölhang az
idegenek üldözésével. A két lovag azért jött
Magyarországra, hogy a féltöld ellen küzdjön
és Petneházyt is buzdítják, jöjjön veük. De ő
Thököly híve s tudni sem akar arról, hogy a
császárhoz átpártoljon. E pillanatban érkezik
Hoszyk György, egy trencsenmegyei nemes
hírül ad a, hogy a váradi pasa elfogta s lánczra
verte Thökölyt.

De most adjuk a szerzőnek a szót:
Hetedik jelenet.

Előbbiek Hoszyk.
Hoszyk (gyorsan jő, kisse
tótos kiejtéssel beszél)
Ajaj! Meg vagyunk löve, hol van Petneházy,
a David?

Petneházy. Fátvölt vetett a ré-
mület szemre?

Hoszyk. Itt vagy? Látlak, de
még se nem látlak... Ugy káprázik szemem,
hogy három Petneházyt látok... Ou David,
David! most legyél David, és üsd
fejbe parittyával infámis Góliathot!

Petneházy. Mi történt? Szólj
világosan!

Hoszyk. Hát nem mondtam? Meg-
itta a fekete levest... Mondtam, ne menjen
alföldre... most forr mindnyájunknak tor-
kára fekete leves... En elvesztettem fej-
met... Hol van Krakó, írdeák? nála tar-
tom eszemet... Hej Krakó! (Ela k ar.)
Petneházy (megfogja Hoszyk
lyk kezét)

Engem kerestél, itt vagyok... Beszélj.
Mi az, mi oly nagy remületbe ejt?

Hoszyk. Hát nem beszéltél Vas
Sandorrai? most jött meg... Jóhátan...
tolferdult... nem Vas Sandor, hanem Iova
... It van... no látod, hogy itt van...

Nyolczadik jelenet.
Előbbiek Vas. Petróczy (gyor-
san, nagy izgatottsággal jönnek.)
Vas. Mindentűt kereslek, Petneházy...
Most jöttem meg Nagyvárad alól...

Petneházy. Arczodból látom, rossz
hírről jövel.

Hoszyk. Nem mondtam? Nem
mondam?

Petneházy. Beszélj gyorsan, mi az?

Vas. A váradi pasa elfogatta és lánc-
zokba verette Thökölyt...

Petneházy. Elfogatta!

Hoszyk. Hát még fekete levele!

Mondta el fekete levest!

Petróczy. Mondd el, miként történt,
hogy elhihesstük.

A hihetlent.

Szój... érzekeim.
Megbénulának... de talán fülem.
Képes lesz még szavad megerteni.

Vas. Rövid történet, pár szóval elmond-
hatom. A váradi basa meghívta Thökölyt s fe-
nyes lakomával fogadta. Nem történt semmi
féleertes, összeütközés, viszálykodás. Biztosita
ot a szultán további kegyelmeről s a tegna
gyótt kitüntetésekkel halmozá el őt és kiseret-
t...

Hoszyk. Várj csak... most jön fe-
kete leves.
Vas. A lakoma végén, midőn a magyar
vendégek távozásra készültek, a basa s így
szólt Thökölyhez: Maradj, hátra van még a
fekete leves.

vágtam magamat keresztűi, hogy a gászhír
postája legyenek...

Hoszyk. Itt van fekete leves... tes-
sek... ájj! nekem már is megfekszik gyom-
romat...

Petróczy. S mi vitte a basát e hallatlan
hitzegésre?

Vas. Mikor Thökölyt lánczokba verék,
a basa fe mutatta neki Ibrahim szerdár fermán-
ját... az elfogatás a fényes porta parancsára
történt.

Gábor. Nos Petneházy, eze a
védelem, melyben nazánk oly nyugodtan meg-
bizhatik?

Petróczy Bosszu Thökölyért! bosszu a
ezázados elnyomatásért!

Vas. Hiába ámitottuk magunkat tűz és víz
össze nem ferhet.

Gábor. Es most, midőn az egész kereszté-
ny világ a végső harcra szedi össze erejét
a véres féltöld ellen, mi megmaradjunk és
Isten és természet ellen való szövetségben és
saját kezünkkel illeszszük a kést tor-
kunkra?

Damján (megérinti Petneházy karját.)
Hallod e hangokat, Petneházy Dávid? nincs
rájuk viszhangja szívednek?

Petneházy (mintegy álomból magához
térve.)

Na háborgassatok még... elveszett
A föld alólom... ingoványon állok...
Mélységbe nézek s elsrédül fejem...
Thököly rab! Lánczokban Thököly!

Ezt mondat nemde? Nem volt lázas álom
Oh hitszegő faj, álnok, ebbit!

ga-rondútk, számosan önként gyűltek a győze-
delmes császári zászlók alá; Konstantinápoly-
ban ellenben kőzárak és ünnepélyes proce-
sziók tartattak Mohamed haragjának meg-
egésztetése, az előzött szerencsétlenség el-
fordítása végett. Leopold a külügyügyi s
mintegy 20-25 ezernyi magyar horvát hadak-
kal együtt körülbelül százezer embert számlál,
ezek evében zászliak alatt.

... A derekhat június első tizedében
Párkány mellett gyűlt össze két nagy osztály-
ban, melyek egyiket mintegy 45 ezer ember,
Karoly herceg vezette; másika, 25 ezer em-
ber, Miksa bajor fejedelem vezette. A
másikon Miksa bajor fejedelem mellett
Stahremberg, Rüdiger és Casprara, Croy és Lajos neuburgi
hercegek, Suse, Scanzu, Dunewald, Pálly,
Thun és Tafi grófok, Thungen, Mercy, Lodro-
barók, — emelben a bajor fejedelem mellett
Lajos badeni, Keresztély szász-weissenfelsi és
Eugen savoyai hercegek, Schaffenberg, Gon-
dola, Battayán, Aspremont és Piccolomini
grófok, Walis, Beck bárók stb. foglaltak el a
főbb vezényleteket. Ezekon kívül még számos
spanyol grandot, angol lordot, francia és olasz
marquist és német herceget, mint önké-
teseket hozott a kíváncsiság a világhírű
harcra.

Június 14-én Párkányról, miután egy-
újabb haditáncban Buda vívásának terve-
gyező akarattal elfogadtatott, mind a két fő-
sereg megindult: a bajor fejedelem Pest felé,
hogy azt megvegye; Karoly herceg a Dunán
átmenve, Buda felé, melyet 18-án, a Sváb-
hegytől a ma c. aszfaltúdnak nevezett heve-
vizekig, körülbörtolt. A bajor fejedelem Pest-
től elmenve, a dunai hidat kezdve taláiban,
mihelyt a hid Ó Budánál elkészült, színtén at-
kelt a jobb partra, s a Gellérthegyen foglalt
állomást. Miként az elfogott törökök s kéme-
egyzőik ahtak, Budában a ven Abdurnaman,
miskép Abdi, vezérhaza alatt 12 ezer gyalog-
os és 3000 lovasból állott az őrség. Midőn az
ostromunkak meggyittatának, Pálly és Gon-
dola egy erős lovas dandárral Fehervár,
Batthyány és Berceöyi egy más dandárral
Adony felé küldetének a várnak netalan seg-
delmére jövő hadak szemmel tartása végett.
Batthyány a Cseppelel szembe 20 nagy barká-
lygott el a Dunán, melyken Abdi basa mint-
egy ezer asszonyt s gyermeket, némi értéke-
sely podgyászal Belgrádba akart szállítani.
A martaek többre becslétték: 50 ezer tal-
lernal. Június 24-én Karoly herceg rohant
intézett az alsó város ellen, melynek falán a
megelőző napon már alkalmas rések törték-
von. Heves harc után a város-rész a keresz-
teyek kezebe esett, s a törökök a felső várba
vonultak. Néhány nap múlva az öt-hat ezernyi
svab és frank, később a nyolc ezerből álló
brandenburgi sereg is megérkezett. Schöningh
Adam vezérlete alatt, s amazok a lothringeni her-
cegről a Duna mellett foglaltak állomást. És
most a vár minden oldalról körül lón fogva,
a vívárnak, aközlelési vonalok s a tűzakkák
ársa mindenféle nagy buzámmal folyt, míg
a 60 nagyobb agyu és 40 mozárt a falak ellen
muködött. Jul. 13-án Karoly herceg rohamot
intézett a becsi kapu körül; de bár a vívók
vetekeztak bátorságban, bár néhányan a
falakra is felkaptak, a várbeliek ellentállásán
megőrt erködésök. Másfél ezer keresztény
hunott el a rétek körül, köztök számos tiszt
és önkéntes ur; meg számosan kisebb-
agyobb sebet vitettek el a harczeről, kik
közül Piccolomini, Weidantz és Weja hercegek
nemsokára meg is haltak. Par nap múlva mind-
azáltal a bajor fejedelem a Gellérthegy felől
a legerősebb bástya arkát elfoglalta. A fal-
rés erutan újra megkezdették. A löszereket leg-
inkább a spanyol Gonzalez Antal s a löpor-
rontó határmának kifejtésében leleményes eszt
Gabor, ferenczi szerzetes igazgatta, kit a ma-
gyarok e miatt Tuzs Gábornak neveztek. Emez
előhatalan görög tuzzer romokta le a várfa-
vakarót; amaz saját találmányu tuzes goyo-

kat lödözött a várba, melyek közül egy július
22-én a Duna partjára néző fegyvertarba
szállt, a boltzatot átörte s a löpor-
tarba, azt lélege röpítette. Az iszonyu rombolás,
melyet ez okozt, máfél ezer embert ölt
meg a várban; a rákadás oly heves volt, hogy
meg a Duna is k-capot partján, s egy kö-
zel lévő bástyán 60 lépényi res nyit; de,
a vívók bosszúvára, oly helyt, hol a meredek-
ség miatt nem lehetett hozzá férni. Karoly
herceg e rombolás hatására számitva. Abdi
basat Közigység által a várfeleadására szól-
ította; de siker nélkül. Ot nap múlva ten-
niközben Ezerházy újabb 4000 magyart
hozott a táborba, a vezérek ismét s most egy-
szerre három helyen, a becsi kapuánál, a ma-
hallasz-városban, s a kastély oldalán, intez-
rohamot. A várbeliek négy tuzaknájra, s azok
fellobbanása után magok a kitört várbeliek a
kastély táján, mindjárt a harc eljén oly nagy
romlást tettek a vívókban, hogy azokat Eugen
savoyai s Lajos badeni hercegek csak baja-
fordíthattak meg a futamástól. A harc, e
hősök lelkesítő példájára, újabb névvel meg-
kezdett; s negy orai ölékő viadal után a
külső fal, mind a téli, mind az éjszaki oldalán
a meink birtó ába jutott; egy győri hajdu-
k volt az első, ki a fura zászlót tűzött. E falak
megvétele négy ezer köztől s kétszáz tisz-
teltebe került a keresztényeknek; de birtokuk
uj reményt, uj élet öntött ezek kezeibe.

Karoly herceg s a bajor fejedelem jul-
30-án ismét felvitte Abdi basat, adta meg a
várat, melyet megtartania már lehetetlen. Ki-
váltak bármely más várat, s kivátságok
megadatik, ha a vár alól elvonulnak. Vá-
szola Abdurnaman; „de Budát, a birodalom
kücskét, a p. o. t. e. i. o. a. z. a. t. nem adhatja fel.”
A basa kétségkívül tudta, hogy Saultjan
nagy vezér már megindult Eszék felé, hogy őt
megsegítse. De ideje korán meghozta e bir-
Pálly tábornok Karoly hercegnek is, ki en-
nefogza Batthyányt és Berceöyit keménykötől.
Scherffenbergert és Veteront Erdélyből, Caraf-
at és Heissert a Tisza mellől nyomban ma-
gához szólította; a Gellérthegynek meg egy
hidat veretett; a tábor pedig oly mesteriek-
megerősítette, hogy bizton megvárhatta benne
a nagyvezér megerkezését. Ez aug. 12-én Ham-
zavak és Buda-Os között jartatott tábor-
tálg egyaránt agyu örsényre a keresztények
mögött, melynek sáncaza, a budai hegyek
mind magokba foglalva, a Dunától a Tiszáig
terjedtek. Karoly herceg azonnal 40 ezer
embert állita fel sáncaza körül élene, a töb-
bivel folytatva a vár vívasát. De a nagy ve-
zer derek útözébe nem akart bocsátkozni,
csak azon mesterkedett, hogy míg tóhadának
mozdulatával a császáriak nyelmeit eltolgassa,
ezek háta mögött némi segélyt lophasson be a
várba. Ezt már 14-én megkezdte egy hat ezer
főből álló dandárral, mely azonban, miután egy
harmada két basával együtt elhunott, kényt-
len lón visszafordult. Szerencsesebb volt ne-
minteg hasonló kísérlete aug. 20-án, midőn a
magát löhaton keresztúrvagyi örsököt két ez-
e. j. a. c. s. b. o. l. mintegy 300 nagy mégis sikerült
a fehérvári kapu bejutni a várba.

A meink e közben bár csekély ered-
ményvel, szákadatlan folytattak az ostromot.
Aug. 22-én ismét átkelés roham intézetett,
melyet vegre több siker jutalmazott. Karoly
herceg a becsi kapuánál a beisó falon is erős
állást fogott, úgy, hogy itt már csak a czöp-
zet s a hamarjában lehányt sáncaok a föld-
művek védtek a várbelieket. A kastélyai
a bajorok s hajduka a fő bástya romjain ke-
resztül szintén felkaptak a beisó falakra, es
bár a nappali ostrom alatt, Ruumei tabornok
eleste után, azokat elhagyti megsezerültek,
a beilott zivatros éjen ismételt roham által
Miksa fejedelem azokat megint határmás ejt,
s a kas egy torayból s egy részének epüete-
ből is k szorita a keis-göcesentén kuzdo vár-
belieket. Abdi basa most birtokú hirtök után
szóktetett ki a vártól, tudára vinnai a fove-

zernek a várbeliek mind szorongóbb helyzetét.
Tebben közülök elfogattak; de volt meg is, ki
cselezhet jutott, és Szuzejman vezér aug. 29-én
ismét kísérletet tón, némi segélyt vetni a
várba. Egy dandára, mintegy négy ezer ember,
most Ó-Buda felől fogott a merénylőhöz; de
a meink egy csapatától a másikra vettelve, szét-
verettek, 4-5 emberen kívül, kik a városba meg-
is eljutottak; a várbeliek pedig, kik ugyana-
azon időben egy kitöréssel támogaták amazokat,
visszaütettek. Ez nap érkezett meg Scherff-
enberg hadtestének egy része is Erdélyből, mi
újabb elcsüggedést terjesztett a nagyvezér tá-
borában s a várbeliekben.

Másnap Scherffenberg többi osztályai s a
svéd király másfél ezernyi dandárból álló se-
geye is megérkezett; Karoly herceg hadita-
ncsba gyűtte a hadak vezéreit, s végzésé-
lett, hogy egy végső, közönséges roham inté-
zessék a vár maradványai ellen, míg a hadak
nagyobb része a tábor sáncainak vonamán
ajjon harczerében a nagyvezér ellenében. De
ez, annyi sikerrel kísérlete után a vár meg-
segítésében, e napon tetlen nézte, miké-
szik meg a keresztények a proféta hitének elő-
bázát. Esti négy órakor hat ágyuszó adott
jelt a közönséges rohamra. Ezt a bajor fejedelem
s a badeni Lajos herceg a kastélynál
kezdte meg lelegebb. Hadait Serini, a felepült
De la Vergne és Beck tabornok vezényelték.
Kevesebb utóbb Karoly herceg is a már szin-
ten meggyogyult Croy, Commercy és neuburgi
hercegektől, Souches, Diepenhai és Scherff-
enberg tabornoktól körvegyve, a becsi kapu
körül lévő résekre vezette hadait.

A harcot egy részről a győzelem remé-
nye, más részről a kétségbeesés ereje minden
eddiginél nevessebe tette. Az ostromlónak
minden lépényit tért vérel kelte megvenniök.
Egy orai veres harc után Patneházy David,
egy év előt még kurucz vezér, ki csak aug.
középe táján érkezett a táborba 800 hajduval
ezeknek élen első hat be a mai utczába,
s az oroszianilag harczolónak példája új erőt
önt a kétségbeesetten kuzdó törökök csapásai
alatt lankadni kezdett nemetekbe. Abdi basa
több főtisztel együtt halva rogy le, s veök
együtt hull el az őrség java. A többiek a kas-
télyba vonultak, hol még mindig ketesen folyt
a harc. A császáriak a városba hatván, első
dühökben iszonyu mesáristák tönek annák la-
kossáiban; majd ok is a kastély fele nyomul-
tak s hátra loptak a bajorok ellen kétségbe-
esetten kuzdó őrséget.

Ekkor vegre megtört bátorságuk. Részők
a Dunára vezető fedet uton törekedtek menekü-
lni, de valamenyen is a bajorok foglyai va-
ltek; részők, feher kendőket loptak, a kas-
tély beisó részeibe futott. A gyozok azonban
itt is nyomukban voltak, s dühökben halani
sem akartván a kegyelemről, kimeletlenül vág-
ták, ötek a futamókat.

A kétségbeesés ezeknek most ismét ke-
zökbe adá a fegyvert s újra iszonyu mézár-
las kezdődik, meg vegre a tiszteknek sikerült
recsilapítani katonáik dühét. A jancsárok ágája,
az alparancsnok s a multi, mintegy két ezer
emberrel, életben maradtak s foglyokká lettek
A törökök és zsidók a szásznyi és egyemei
közül is mintegy másfél ezeren menekültek
meg a mézárattól. A győzedelmes kereszté-
nyek ezután zsákmányiasra szedték a város-
ban, mely a visszavonuló őrség által felgyujtat-
ván, több helyt lángba borult.

A zsákmányiok közt egy, a bolognai
Marsighi, ki egykoron mint a violencei követ-
ség tagja, több tudos tövökkel barátságos vi-
szonyba lepett volt, tudományozomját késsze
aranyal, ezüsttel dragobb kincseket, könyve-
ket, irományokat kuzatott a langok s holt te-
lemek közt. A fötepmen két kamaráját
teve tanita torok irományokkal, melyket
utóbb a bolognai akademiának adományozott.
A kastély egy punzejében fölitta Matyas ki-
rály viaghru könyvtáranak is némi csekegy
maradványait, melyeket aztán Rabatta, fő

élelmezési biztos, Bécsbe szállított, hol azok
maiban részét tessik a császári könyvtárnak.
A győztes hadak egész éjén át zsákmányok a
várost; es a felkelő nap, mely 145 évig tük-
rö-e mágát a város tornyain töadókli felhold-
ban, most a török járom aól teljes szabadul-
tát reméhető magyarnak örömkönyűben fű-
röszté sugárait a vértől párolgó s a tűzész-
től füstölő utcázakon.

Melyik a legrégibb tűzoltó egylet?

(Mutatvány Péter Gábornak a „Tűz-
oltó” című legközelebb megjelent munká-
jából.)

Ma már általánossá vált a nézet, hogy
hazánkban az aradi tűzoltó egylet a legrégibb
a mennyiben 50 év előtt alakult.

Ezen vélelmei szemben, szabad legyen
azon állításomat közzéteszem, hogy hazánk-
ban a legrégibb szervezett tűzoltó terület a
d e b r e c e n i ref. főiskolai tűzoltó
egylet volt.

Élénk tanubizonyítási ennek, a főiskolai
könyvtárban meglévő s a nevezett társulat
vonalozó jegyzőkönyvek.

Ott találjuk feljegyezve 1802-ről, hogy:
„Azon szomorú gyuladásnak alkalmosságá-
val, midőn az 1802-dik esztendőben június 11-
ik napján, a nagytemplom, a collegiummal
együtt porrá égett, a m a c h i n a r i u m
is a benne volt machinista diariummal oda
lett.”

Eből kiülök, hogy már 1802 előtt is
feunállott a főiskolai tűzoltó egylet „machi-
nista társaság” név alatt, s hogy rendszeren
szervezett egylet volt, mutatja az, hogy ren-
des jegyzőkönyve — diariuma — volt.

De meg az 1766-ik évről meglévő tanár-
kari jegyzőkönyv a főiskolai machinista társa-
ságról, mint már régen melevőről emlékezik.
S z u c s l e t v á n pedig a „Debrecezen
város története” című munkájában a 619-k
lapon — mely 1536-tól 1693. évig tárgyal —
az iskolai élet hivatalbeli előjárás s egylet
emlegetvő így szól: „Kik nemes szivök su-
galatából arra vállalkoztak t á r s a s á g b a
állva, hogy a városon kiűtött tűzészor
feckendővel öltani segítsek a tűzet, azok
m a c h i n i s t a k n a k nevezettek.”

A jegyzőkönyvek tanúsága szerint, a fő-
iskolai tűzoltó egyletnek „machinista
társaság” volt a neve egészen 1834-ik
évig, ekkor magyarosították „g e p e l y e s
t á r s a s á g r a t”, majd kevés idő múlva „e r
d m i v e z t t á r s a s á g” lett a neve, mit
ismét nemsokára „v i z i p u s k á s t á r s
a s á g” elnevezés váltott fel. végre a „fő-
iskolai tűzoltó testület” elneve-
zést tartotta meg véglegesen.

Hogy ezen egylet rendszeres szervezettel
birt már a legrégibb időben is, mutatja az,
hogy az 1802. évi nagy-tűzveszt után, az elégett
szabályzat helyett, új szabály alkotatván, ez a
megégett diariumban leirtaknak csak megúj-
tása, erre mutat a „r e n o v a t u m” ki-
fejezés is.

Az 1806. évi márczius 5-éről keltező a
„machinista társaság törvényei” latin nyelven
újra alkotva kiadattak, mely latin szöveg aztán
1842. évben magyarra fordítottat és az „idő
lelkéhez” alkalmoztatott.

Igaz, hogy szervezvényei az akkori viszo-
nyokból kimagyarázhatólag nagyon gyéren vol-
tak; két „machina” és egy lámpás emittetik
csak, melyhez egy fűrés, és a „machina”
igazításához való kalapács járult.

De ezzel is megmérhetlen hasznót tett a
tűzvéru ifjúság a szervezetenélgen által annyis-
szor sujtott lakosságának.

Einte tehát két „machinista” volt e tűz-
oltó testületnek, s csak későbbben használtak e
kettő helyett egy egyszerűbbot, hogy így az
erő is egy helyre koncentrálódjék.

Az újabb időben már, az eddigi 12 ve-
der, 20-ra szaporítottat, ezenkívül egy vízes

A csalfa szélben jobban bizhatunk,
A vízfodor állandóbb, mint a te-
léretdet, szavad, szent esküvésed
S mi beamed biztunk, hűszegő kezébe
Tettük le nemzetünk éltet, hazánk
Szabadságát. Lánczokban Thökoly!
(Kirántja kardját.)
Haha! Elő te kard, hitvány aczél!
Te voltál, mely ez arató fajert
Küzdél testverim ellen! El veled!
(Eldobja kardját.)
Fel, fel, barátim! Bún most a hal szája
Nagy harcra készül az egész világ,
S a c. a. t. a. s. o. r. b. a. n. i. l. e. s. z. ü. n. k. a. z. e. l. ö. k.
Csadott szívünk szörnyű bosszúval.
(Gáborhoz.)
Uj kard jön oldaladra, hallod-e
Barát, ha van hatalmad az egek föl-
Ádásra es átkokra, jer velem,
Szenteld meg kardomat, mondj oly imát
Reája, hogy halott kezemben is
Vilámkeut sujtson minden hűszegőt.
(El.)

A V A K.

(Francia regény.)

I. Meghíusult remény.

(III. közlemény.)

Márvány fehér homlokát dus fekete fű-
tök árnyazák. Nagy, bámuló szeme, mely az
jédségtől smaragd színt látszott nyerni,
csodásan emelek a szép arcz báját, mely ró-
zsák és liliumokból látszott alkotva.

A jó leány nem vonult hátra. Dacozt a
vadállatokkal, es szép testet látszott aidoz-
tatni velni.

A fiatal mas odasietett ugyan uródhoz,
s igyekezett az ebeset kalapjával elkerülni,
de ezek kikaptak, szettepette azt, s aztán mint
diadaljelvényét odavitte a két sapka örszá-
nak, ki e látványra retentően rohogott.

A két nő ezáltal nem kis tert nyer-
hetett.

Az éltebb nő felhasználta ezt az al-
kalmat, hogy a hajosok segélyét usjoni föl-
kerje, míg a fiatal hogy hárlela lekapcsolt
két arany karpereczet, s egy arany hajeket,
s azt a hajosok lele tartván, így szolt szép
csengő hangjan:

— Jo emberek, mentsetek meg minket
s ez ekeztetek adom juralmat.

E szavak rendkívül megnatották Ferencz
szívet; ő azt hitte, hogy azok meglajnyják a
a hajosok szívét is, de legnagyobb bámulatára
azt vette észre, hogy meg az esdeklés sem
terite vissza az embereket. Tagadolag rártak
fejökét, s egész erővel veztek a tulpartra.
Midőn az idősebb nő ily kegyetlenül el-
hagyatva lát a magát, összekulcsolt kezekkel
fölfohaszkodott:

— Isten, légy segélyünkre!

— Tehát nincs emoeji segély, melybe
reményünket vethetjük? — jajgatott a hölgy.

— Uram, szánkozzék rajtunk, tartsa
vissza ebeit — rimázkodott az anya, remegve
nézvéen a két sipkás felé.

— Ne is vesztegedj a szót e köszívű
szörnyre anyam, — szolt a hölgy, megvele-
g fordulva el az embervadásztól.

— Eja! a kis macskák! bizony még ér-
demese k sem tart arra, hogy néhány kerő
szót intezzen hozzam. Rajta, rajta! Roland!
Hozd ide nekem annak a szép hölgynek a fa-
tyóat. Haud nézhessek a szemé köze.

Görccsös remegés fogta el az idősebb nő,
midőn e szavakat hallta.

Roland, egy roppant fekete eb, ezalatt
egyenesen a nők fele rohant.

P e r r e r F e r e n c z, ki e gyötrelmes
látvány szemlelése belesfaradt, hirtelen föl-
pattant s a jelenetek egész más fordulatot
adott.

Ó epen nem ismerte ama durva szörnye-
teget, ki az ilyen legatánosabb szabályait
a nagy mereszkedett, s az erkölcs s embe-
relég eleni em bünt elköveté, s elhatározta,
hogy becsületes ember módjára e gonosz ja-
téának vegot vetend.

Kalapját mélyen levonta szemére, kezébe
ragdta buukos botját, s a nők mellett te-
teve így szolt:

— En vedelmezni fogom nagysádotkat, s
ha isten engedi, eleget is tesztek köteles-
ségemnek.

Csaknem ugyanakkor ért oda a nagy fe-
kete eb, s egyenesen Ferencz lábikrait lát-
szott támadásának tárgyaúl kiszemelni.

A nehéz, vassal kivert bot azonban kissé
tetovázóvá tette az állatot.

— Rajta, rajta! A fátlyót Roland! is-
métlé a vadász durva, dörgő hangon.

Az eb nem keslekedett tovább s egy ol-
dalugrást tett, hogy jobban hozzájuthason ál-
dozatához. De a bot görccsös vége oly hirt-
elensséggel es erővel csapott le orrára, hogy

azonnal néhány foga hullott ki, s a fájdalom-
tól elkábultva, kissé tántorgott s aztán ordíva
veres szájjal futott vissza gazdájához.

— Hoho! kiáltá a két sapkás dühösen
— rajta b á r á n y k á i m, csipjétek meg
azt a köidust, azt a czigányt, hopp! hopp!
rajta!

Alig volt Ferencznek annyi ideje, hogy
egy ven fátlyó derekának vethesse hátát,
már odaérkezett az egész kutyasereg, mely
dühösen vonított fel.

A fátlyó veszte látszott lenni.

A fiatal hölgy saját bajáról megféle-
kezve, így kiáltott a kis inasoz:

— Pershon, állj vedelmére a derek ide-
gennek.

De Pershon inkább látzott halottnak,
mint élőnek. Nem mozdult helyéből.

Már kissé letart akart tenni a fiatal hölgy,
hogy a vadászokat e-engesé által megszelidítes
odább lepett anyja mellől, midőn Ferencz rá-
kiáltott:

— Ne mozduljon helyéből kisasszony!
Inkább használják föl a kedvőzö alkaimat és
meenküljenek.

— Ugyan hogy tudánk mi önt elhagyni
nemeslelkű ifju! — szolt a hölgy.

— Kegyetek nem segíthettek nekem.

Távozzék kisasszony; gondoljon edes anyjára.

F e r e n c z e közben csatakészen tartá
magát.

Balkezébe vadászkeszt szorítá, míg jobb-
jában a fátlyókat forgatta.

Arccának kifejtése csaknem mosolygó volt.

Az embervadásznak képe ellenben a ha-
ragtól egészen elvörösödött. (Folyt. köv.)

hordó is...
vizes...
Eze...
fal, a ki...
tehát az...
E fe...
tásnál ha...
Ez...
szovok...
alaska ha...
bunkója...
Hos...
sebbikue...
Sul...
7 kgr...
Azo...
a nehézk...
fe emelte...
is kevese...
Eze...
korlat be...
hina előt...
bontásnál...
ezek...
Az...
boto: átt...
Eki...
1863-an...
készítete...
mél állit...
fjszes e...
Az...
nár állot...
az iskola...
Va...
közül eg...
darii), h...
Vo...
hina elő...
tariszny...
igazítás...
Me...
200 éve...
tálló je...
ban hű...
időben...
egyesek...
ket szer...
Mi...
ben szül...
polgárai...
hatóság...
nyelnek...
ma már...
t e s t...
Na...
tornyait...
lön-külö...
két utó...
ha a tú...
ronybol...
A...
szerkez...
haszná...
lett lát...
tüz-e? ...
A...
najat az...
melyen...
hat k e...
három...
A...
ronyotó...
terfia-...
rúel: i...
oidaál...
utca b...
a ne...
baloldá...
ó t o d...
től Sz...
h a t o...
dalató...
M...
került...
van os...
mely a...
d i k, ...
mely b...
E...
let má...
örseg...
be, ha...
került...
tott, a...
hajtam...
A...
mió...
hossz...
összek...
zott es...
nevez...
jel. A...
léül, h...
vából...
s dja a...
tyút ó...
ban is...
jelzese...
tuzelj...
jelezni...
rövid...
elesen...
ber r...
sugár...
hossz...
felhiv...
s...
tezt...
pedig

Mór fürdő a nagyerdőn.

Ezen Mór fürdő, mely a Jegenyei gyógyfürdőben (Kolozs megyében) már harmadik évben használatban van, négyszerte, sőt ötszörte is gazdagabb sók és savakban s így hatásosabb a világhírű franzensbadnál dus vastartalmánál fogva is; mert ez 40 sőt 50% oldható kénsavas vasélecsét tartalmaz, míg amaz csak 10 százalékot.

Kitűnő gyógyereje van mindenféle vérszegénység, sápkór, görvélykórnál és különösen a női ivarszervek bántalmai ellen.

Az anyyira nyomasztó,
makaes méh- és hüvely idült hurutjának
teljesen biztos gyógyszere.

Ezen kívül izom izületi bajoknál — s más betegségeknel — kitűnő eredmények értek el ezen fürdő használata által.

Tisztelettel
Hajdu és Vilmos.

Bérbeadás.

Dragota Ignácz bányai kaszálója felébe kiadó. Értekezhetni vele a kis-macsi tanyán.

Brünni posztó-szövetek
Készpenzítés vagy utánvét mellett egy téli öltöny 5 fittól feljebb, mind igen olcsó áron kapható
Brunner Frigyes
posztószövet raktárában
Brünn, Fräulicher utca 3-ik sz.
Minta, megtekintés, vegyes berendezés, gazdag mintagyűjtemény a szabó urak részére bementlenül küldetik.

Fog fáj dalma akármilyen gyenge természetűek, ha a fogak akár lyukakosok, akár betömötték a híres indus kivonatok használatával elháríthatók. Ezer utólrhetetlenségével világhírre tett szert és egy családna sem mellőzendő. Valódi kis üvegekben 35 krajczárjával. Egyedüli raktár itt Debreczenben Dr. Rothsnak V. Emil és Mihálovics István gyógyszerteráiban.

50—60 drb szarvasmarhára, vagy 300—400 darab birka számára beszorulásig legelő kapható, esetleg hasonló számú jószág teleltetésre is elvállaltatik. Bővebb felvilágosítást ad **Kuthy Bóia** földbirtokos, Erkeserűben.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás.

Téli gyógyítás.

Csak valódi, ha minden dobozon a gyárjegy egy sas és MOLL A. sokszorosító cég nyomata látható.

Ezen porok gyors gyógyhatása makaes gyomor- és bélbetegségek, emésztési nehézségek, altestbajok, gyomorgörös, dugulás, májbráj, vértelenség, aranyér és a legkülönbébb női betegségek ellen évtizedek óta folytonosan növekedő elismerésben részesül. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak Magyarország minden nevezetesebb gyógyszerteráiban. Csak Moll-féle készítmény kéréndő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító. Bécs, Stadt. Tuchlauben 9.

Naponta szétküldés utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Köszönőirat MOLL A. urhoz Bécsben.

Új foglalkozásonnal fogva az ön Moll-féle Seidlitz porai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra s kívánok érte szívélyes „Isten fizesse meg”-et; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel
Steinko Ján. F. lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő szer
köszvény, csuz
és minden meghűlési betegségek ellen.

Csak valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli. Köszvény, csuz, mindennemű testszagot és benulásnál: *burogatás alakjában* minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásánál. *Belsőleg* vizzel vegyítve rögtön roszulét, hányás, kolika és hasmenésnél.

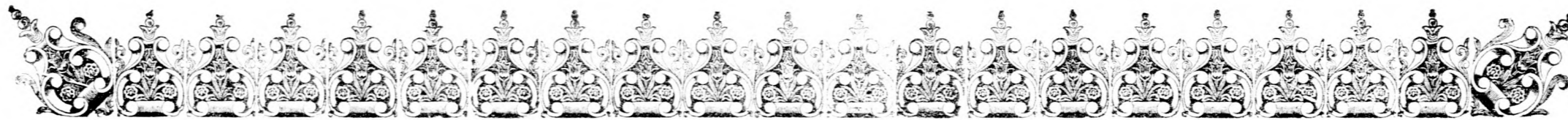
Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é. Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerterá és ásványaru kereskedésben. Csak Moll-féle készítmény kéréndő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt. Tuchlauben 9.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen hihetetlenül működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Mienolup-ban

KITÜNTETÉS
SZEGERD
érdem éremmel
1876.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KITÜNTETÉ
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
ezüstérem 1879.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KAROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére; elvállal:
tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;
diszműveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

ROVATOZTOTT IVEKET;

diszes egybekelőségi- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legutányosabb árban eszközöztetnek.

A papír gyári árban számítatik

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő **DEBRECZEN** cz. hirlapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

KITÜNTETÉS
LONDON

KUTASI IMRE.
könyv- és könyomda-tulajdonos.

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KAROLY ház.

Külföldi
Holgyben
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Egyre
A lap kiadásán
den költés
utca 1564
linz a szovak
Köszönet
FELMÉRÉS
OSZTÁLY
Koraközvet
talán KUT
gyógyász

Buda

(r. e.
száz éves
sége vég
a fővárosi
sitásai ut
gét annak
még egysz
ket hozzá
nyeiről.
Nem
léseket
annak vit
kisszerű
külözö és
értő köz
re idegen
gorombas
okulva az
sültek t
egytemei
bennünk
Langyel
ték a meg
nehezte
Kna az z
Árpád m
báró Ké
Antal
Gergely
kalmi sz
képeznek
di vendég
rihettek
ugrott tör
Neve
is, bar tá
hangban
zott a la
leszámítva
vajni ke
mennyi ve
mi pompá
ünnepi la
szobormű
magyar b
a leplez
lebb ha
csolatos
érdekes
hősége, a

A »D

It
M
S
D
E
S
S
E
K
J
G
P
M
K
E
D
E
N
E
S

A
mött allap
lomásba
állomása
egy csom
a város
debrec